EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 8.11.2023
COM(2023) 681 final

2023/0386 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v zvezi s sklepom Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta EU-Albanija o spremembi njegovega poslovnika

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Albanski organi so izrazili interes za ustanovitev dveh skupnih posvetovalnih odborov z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij Evropske unije.

Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij Evropske unije se zavzemata za zagotovitev institucionalnega okvira za dialog o politikah z Albanijo v okviru svojih področij pristojnosti.

Cilj skupnih posvetovalnih odborov bi bil vzpostaviti dialog in sodelovanje med njunimi socialnimi partnerji in drugimi predstavniki civilne družbe ter njunimi regionalnimi in lokalnimi organi.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Glede na nedavni začetek pristopnih pogajanj z Albanijo bo okrepitev dialoga o politikah v okviru stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma koristila napredku Albanije na njeni poti k evropski integraciji, zlasti s krepitvijo odnosov med deležniki na regionalni in lokalni ravni ter socialnimi partnerji in civilno družbo.

• Skladnost z drugimi politikami Unije

Močnejša Evropa v svetu:

Evropska komisija se zavzema za multilateralizem in svetovni red, ki temelji na pravilih, v katerem ima EU dejavnejšo in večjo vlogo. V vodilno vlogo Evrope sodi tudi tesno sodelovanje s sosednjimi državami, priprava celovite strategijo za Afriko in potrditev evropske perspektive za države Zahodnega Balkana. Komisija si prizadeva za usklajeno zunanje delovanje (od razvojne pomoči do skupne zunanje in varnostne politike), ki zagotavlja močnejši in enotnejši glas Evrope v svetu.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Poleg Albanije in vseh držav članic je tudi EU pogodbenica stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma (SPS) z Albanijo. Sklenitev SPS je bila v imenu Evropske skupnosti odobrena s Sklepom Sveta in Komisije 2009/332/ES. Po Lizbonski pogodbi sta pravna podlaga za določitev stališča Unije glede sklepa Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta EU-Albanija o ustanovitvi drugih posebnih odborov (člen 116, člen 117(2), člen 120(4) SPS) člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije in člen 2 Sklepa Sveta in Komisije z dne 26. februarja 2009 o sklenitvi Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani in Republiko Albanijo na drugi strani. Zato je potreben sklep Sveta.

Ob upoštevanju:

– Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 217 in člena 218, odstavek 9, Pogodbe,

– člena 2 Sklepa Sveta in Komisije z dne 26. februarja 2009 o sklenitvi Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani in Republiko Albanijo (v nadaljnjem besedilu: Albanija) na drugi strani.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Kar zadeva evropsko razsežnost predloga, je Evropska komisija nedavno sprejela sporočilo (COM(2023) 40 final), ki se osredotoča na krepitev socialnega dialoga v Evropski uniji. Sporočilo poudarja, da je ključni cilj EU izboljšati življenjske in delovne pogoje, socialni dialog in kolektivna pogajanja pa so temeljni načini za to, saj prispevajo k večji produktivnosti, hkrati pa zagotavljajo socialno pravičnost, kakovostno delovno okolje in demokracijo na delovnem mestu. Predlagana skupna posvetovalna odbora naj bi postala foruma za dialog in sodelovanje med socialnimi partnerji in drugimi organizacijami civilne družbe ter lokalnimi in regionalnimi organi v Evropski uniji in Albaniji, ki lahko veliko prispevata k razvoju njunih odnosov in povezovanju Evrope.

Kar zadeva potrebnost skupnih posvetovalnih odborov, se predvideva da bosta ta dialog in sodelovanje v okviru EU omogočila pripravo za prihodnje delo z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij Evropske unije ter članstvo Albanije v Evropski uniji; olajšala izmenjavo informacij o tekočih vprašanjih skupnega interesa, zlasti o aktualnem stanju v zvezi z gospodarsko, socialno in regionalno politiko EU ter s pristopnim procesom; spodbujala izmenjavo informacij o praktičnem izvajanju načela subsidiarnosti v vseh vidikih življenja na regionalni in lokalni ravni; omogočila razprave o vseh drugih pomembnih zadevah, ki jih predlaga katera koli od strani in ki se lahko pojavijo pri izvajanju stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma in v okviru predpristopne strategije.

Nazadnje, dodana vrednost skupnih posvetovalnih odborov je dejstvo, da se lahko Stabilizacijsko-pridružitveni svet pred sprejetjem odločitev na zadevnih področjih tudi posvetuje s predlaganima skupnima posvetovalnima odboroma. Vendar bo odločitev o posvetovanju z odboroma ostala prepuščena presoji Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta.

- **Sorazmernost**

Načelo sorazmernosti je določeno v členu 5(4) Pogodbe o Evropski uniji. Namen načela je zagotoviti, da so ukrepi, ki jih sprejmejo institucije Evropske unije, znotraj določenih omejitev.

Glavni nalogi skupnih posvetovalnih odborov sta spremljati pot Albanije v EU ter sprejemati priporočila za albansko vlado in institucije EU. Njuna vloga je tudi omogočiti seznanitev predstavnikov albanskih organizacij civilne družbe s postopkom posvetovanja v EU in predstavnikov EU s socialnimi strukturami ter gospodarskim in socialnim vplivom reform v Albaniji. Skupna posvetovalna odbora razpravljata o najrazličnejših temah (neizčrpen seznam), vključno s sodelovanjem med Albanijo in EU na različnih področjih, kot so migracije, energija, mala in srednja podjetja ter poklicno usposabljanje.

Glede na nedavni začetek pristopnih pogajanj z Albanijo bo okrepitev dialoga o politikah v okviru stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma koristila napredku Albanije na njeni poti k evropski integraciji, zlasti s krepitvijo odnosov med deležniki na regionalni in lokalni ravni ter socialnimi partnerji in civilno družbo.

Čeprav skupna posvetovalna odbora z vidika civilne družbe dopolnjujeta institucionalni okvir EU v zvezi s stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom med EU in Albanijo, ima država dovolj manevrskega prostora za izvajanje priporočil na nacionalni ravni. Ti skupni instituciji organizacijam civilne družbe na obeh straneh omogočata spremljanje pristopnih pogajanj države. Sta tudi platforma za razpravo o vprašanjih skupnega interesa in obveščanje širše javnosti o prihodnjih izzivih v pristopnem obdobju.

- **Izbira instrumenta**

Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum omogoča ustanovitev skupnih organov za lažje sodelovanje med EU in pridruženo državo. Ustanovitev skupnih posvetovalnih odborov z Odborom regij in Evropskim ekonomsko-socialnim odborom je ustaljena praksa v okviru stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumov, na Zahodnem Balkanu pa že obstaja več pozitivnih primerov.

Poleg Albanije in vseh držav članic je EU pogodbenica stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma (SPS) z Albanijo. Sklenitev SPS je bila v imenu Evropske skupnosti odobrena s Sklepom Sveta in Komisije 2009/332/ES. Po Lizbonski pogodbi je pravna podlaga za določitev stališča Unije glede sklepa Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta EU-Albanija o ustanovitvi drugih posebnih odborov (člen 116, člen 117(2), člen 120(4) SPS) člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Zato je potreben sklep Sveta.

Za izvajanje Sklepa niso potrebni pomožni ukrepi, saj edini člen in priloga določata stališče, ki ga Unija zastopa v okviru Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta v zvezi s spremembo njegovega poslovnika za ustanovitev skupnih posvetovalnih odborov.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

  Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

  Ni relevantno.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

  Ni relevantno.

- **Ocena učinka**

Ni relevantno, ker:

Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum omogoča ustanovitev skupnih organov za lažje sodelovanje med EU in pridruženo državo. Ustanovitev skupnih posvetovalnih odborov z Odborom regij in Evropskim ekonomsko-socialnim odborom je ustaljena praksa v okviru stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumov, na Zahodnem Balkanu pa že obstaja več pozitivnih primerov.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Se ne uporablja, ker:

sprememba se nanaša na poslovnik Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta, pri čemer ne povzroča dodatnih stroškov, vendar krepi sodelovanje z državo, s katero potekajo pogajanja.

- **Temeljne pravice**

Ni relevantno.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ustanovitev predlaganih skupnih posvetovalnih odborov nima nobenega finančnega vpliva na proračun EU, saj albanski udeleženci krijejo svoje stroške, stroški s strani evropskih institucij pa se financirajo iz proračuna Evropske unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Besedilo predloga sklepa Sveta o stališču, ki ga zastopa Evropska unija v okviru Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta, kot določa člen 2(1) Sklepa Sveta in Komisije z dne 26. februarja 2009 o sklenitvi navedenega stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma, je priloženo.

2023/0386 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v zvezi s sklepom Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta EU-Albanija o spremembi njegovega poslovnika

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 217 in člena 218, odstavek 9, Pogodbe,

ob upoštevanju Sklepa Sveta in Komisije z dne 26. februarja 2009 o sklenitvi Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani in Republiko Albanijo (v nadaljnjem besedilu: Albanija) na drugi strani ter zlasti člena 2, odstavek 1, Sklepa,

ob upoštevanju začetka pristopnih pogajanj med Evropsko unijo in Albanijo 19. julija 2022,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) S členom 116 Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma se ustanovi Stabilizacijsko-pridružitveni svet.

(2) Člen 117(2) navedenega sporazuma določa, da Stabilizacijsko-pridružitveni svet sprejme svoj poslovnik.

(3) V členu 120(4) navedenega sporazuma je določeno, da lahko Stabilizacijsko-pridružitveni svet sklene ustanoviti druge posebne odbore ali organe, ki mu lahko pomagajo pri opravljanju njegovih nalog. V tej določbi navedenega sporazuma je tudi navedeno, da Stabilizacijsko-pridružitveni svet v svojem poslovniku določi sestavo in naloge teh odborov ali organov ter način njihovega delovanja –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki ga Unija zastopa v okviru Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta, ustanovljenega s členom 116 Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani in Albanijo na drugi strani, v zvezi z ustanovitvijo skupnega posvetovalnega odbora z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in skupnega posvetovalnega odbora z Odborom regij Evropske unije ter v zvezi s spremembo poslovnika navedenega stabilizacijsko-pridružitvenega sveta, kakor je določeno v členu 120(4) navedenega sporazuma, temelji na osnutku sklepa Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta, ki je priložen temu sklepu. Manjše spremembe k temu osnutku sklepa se lahko sprejmejo brez nadaljnjih sklepov Sveta.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik